

Manifest voor MERA25 in Nederland



FINAL VERSION FOR AMV TEXT

Last Update: 30 October 2022

MERA25 gelooft dat het de hoogste tijd is om het volk de democratie in handen te geven.

Er is een wereld mogelijk waarin wij zelf iets te zeggen hebben over wat er gebeurt in onze politiek en op onze werkvloer. Een wereld, waarin wij kunnen zeggen wat wij ervan vinden en waarin wij gedeelde uitdagingen ook samen aanpakken. In die wereld bepalen jij en ik hoe de economie werkt, hoe ons belastinggeld wordt uitgegeven en hoe de bedrijven waarvoor wij werken hun werk doen. In die wereld kunnen wij er echt op vertrouwen dat onze vertegenwoordigers voor ons belang staan. In die wereld, zouden wij in een *echte* democratie *leven*.

Maar op dit moment lijken politici vooral voor één ding heel bang en dat ene ding is *echte* democratie. Zij doen graag alsof democratie een van hun kernwaarden is, maar in de praktijk zien wij daar weinig van terug. In heel Europa is te zien hoe politici, wanneer er een belangrijke besluit gemaakt moet worden, steunen op hun bende van lobbyisten, "technocraten" en vriendjes uit de zakenwereld.

Meestal worden deze besluiten zelfs al gemaakt voordat het volk de kans gehad heeft om haar mening te laten horen. Dat deze besluiten steeds weer in het voordeel van dezelfde lobbyisten en multinationals blijken en vaak ten nadele van de belangen en rechten van burgers, dat is geen toeval.

MERA25 erkent dat dit soort politiek, waar wij nu mee te maken hebben, in feite bestuurd wordt door **oligarchen**: een kleine groep mensen die onze democratie ondermijnt door met hun enorme invloed het beleid naar hun hand te zetten. Dit is mogelijk door dit simpele principe: "Veel, in de handen van weinigen."

Zij bezitten de corporaties die onze woningen bezitten, de banken die ons geld vasthouden, de vaccins die onze levens moeten redden, de apps waarmee wij werken, de gegevens die deze apps over ons verzamelen, de olie en gas die onze aarde verwarmen — en, belangrijker nog, de politici die ons tegen hen moesten beschermen. Zij verhogen wanneer zij maar kunnen onze energieprijzen en harken enorme winsten binnen, terwijl wij moeizaam onze maandlasten betalen. Zij zijn het resultaat van een afgrijselijk systeem waarin de rijke maar mag doen wat hij wil, maar waar normale mensen vervolgens de rekening betalen als 'wat hij wil' niet blijkt te werken.

Wij kunnen zo niet langer doorgaan. We leven in een tijd van crisis na crisis en de huidige politiek lijkt compleet ongeschikt om deze effectief het hoofd te bieden:

- Er is een klimaatcrisis die dreigt onze planeet onbewoonbaar te maken;
- Economische ongelijkheid wordt in de laatste tientallen jaren steeds groter, met desastreuze gevolgen;
- De toegenomen kosten voor levensonderhoud zijn onacceptabel hoog;
- Het vertrouwen in de politiek is weggesleten, wat samen met de toenemende invloed van antidemocratische en intolerante bewegingen langzaam leidt tot de acceptatie van autoritaire politiek—die tegelijkertijd een bedreiging vormt voor verschillende minderheden in Nederland (bijv. de LGBTQ+'ers; migranten en asielzoekers en vele anderen die met discriminatie te maken krijgen).

En onze politici werken niet hard aan de oplossingen voor deze problemen, maar verergeren problemen door slechts naar 1% van het volk om te kijken. Steeds weer, wordt ons verteld dat er geen alternatief bestaat, zelfs nu duidelijk wordt dat wij nu een nieuwe koers **moeten** varen. Het is nog nooit zo helder geweest: **Er moet nu een alternatief komen.**

Deze crisissen zijn niet alleen voor Nederland een probleem en daarom vereisen deze drastische problemen een Europawijde aanpak. Het is geen toeval, maar een duidelijk gevolg van het feit dat dezelfde falende oligarchische structuren zich door heel Europa verspreid hebben. Niet alleen via de nationale parlementen, maar ook in de Europese Unie.

MERA25 wil dit broodnodige alternatief nu werkelijkheid maken. Dit willen wij bereiken door een **democratische revolutie in Europa**, door de macht van de oligarchen terug te pakken en weer aan het volk van Europa te geven. Zo wordt een leefbare, betaalbare en waardige toekomst mogelijk voor alle Europeanen. **Een alternatief is niet alleen mogelijk, maar noodzakelijk.**

Hoe zijn we hier beland?

Europa heeft met drie crisissen te maken: Allereerst, de economische crisis: een crisis van verslechterende leefomstandigheden, groeiende armoede en toenemende ongelijkheid. Daarnaast kampen wij met een ecologische crisis, die veiligheid van iedereen op onze planeet bedreigt. Tenslotte is er een crisis van de democratie, zoveel is gebleken uit het steeds verder afbrokkelende vertrouwen in de politiek en de instituties, waardoor mensen de overheid en het bedrijfsleven de rug toekeren en toevlucht zoeken in een politiek van woede, wantrouwen en angst.

Velen van ons zijn van mening dat politici niks gedaan hebben om deze crisissen te voorkomen en dat onze politici uiteindelijk dus niks bereiken. Dat is echter een misvatting. Politici hebben onze wereld veranderd, maar in het belang van de meest machtige en rijke personen in onze samenleving. Zo regeren onze politici nu al tientallen jaren. Dat doen ze niet alleen hier, maar in heel Europa zo. Alle drie de crisissen waarmee wij kampen zijn een voortvloeisel uit dit soort politiek. We zien hoe politici in de laatste decennia onze sociale voorzieningen uithollen; we zien hoe groene maatregelen worden uitgesteld om winsten van grote bedrijven veilig te stellen en we zien hoe deze gang van zaken het vertrouwen in ons bestuur ondermijnt.

Er zijn tal van andere voorbeelden waarbij het vooropstellen van oligarchen geleid heeft tot onnodige achterstelling van vele anderen. Neem nu de wooncrisis: laten we niet vergeten hoe VVD-minister Stef Blok vol trots onze sociale huurwoningen aan buitenlandse investeerders verkocht. Daardoor zijn er nu honderdduizenden mensen afhankelijk geworden van particuliere verhuurders, die huurders uitknijpen tot op de laatste cent. In plaats daarvan had onze regering in Volkshuisvesting kunnen investeren en wonen toegankelijker kunnen maken.

Verder heeft het de kindertoeslagenaffaire ons laten zien hoe ontoelaatbaar verschrikkelijk de gevolgen kunnen zijn van een politiek die het volk niet vertrouwt. De politiek van bezuiniging en van een kille en berekenende budgettering hebben onze belastingdienst in een recherche verandert die wantrouwend moet toezien op fraude bij de armen terwijl de oligarchen miljarden uit onze economie slurpen. Voor de minste verdenking van het verspillen van belastinggeld worden burgers vervolgd, een proces waarbij de levens van duizenden verwoest worden. Dit alles terwijl de grootste roof uit de staatskas ooit, voor hun neus plaatsvindt: oligarchen die met miljarden in belastingvoordeel wegekomen. Denk je eens in wat die miljarden zouden betekenen voor onze samenlevingen, als zij niet verstoppt werden in de offshore-rekeningen van gierige oligarchen.

En laten we ook niet vergeten hoe er in de financiële crisis van 2008 miljarden vrijgemaakt kon worden om bankiers te redden, terwijl normale burgers de kosten van hun levensonderhoud omhoog zagen schieten en hun kansen op de arbeidsmarkt zagen verdwijnen. In plaats van de mensen te hulp te schieten die dit het meeste nodig hadden, hebben wij de rekening moeten betalen voor onverantwoordelijke, corrupte bankiers, die zelf de crisis veroorzaakt hadden. Opnieuw zien we waar ons geld en onze staat daadwerkelijk nuttig voor zijn: socialisme voor de rijken en wreed, grof kapitalisme voor de rest.

Deze regelrechte corruptie, waarin de rijken voorop staan, heeft ons van crisis naar crisis geleid, de een nog erger dan de ander. We kunnen niet langer wachten, uitstellen, of eindeloos vergaderen met bedrijfsleiders. De tijd dringt.

Wat gaat MERA25 hiertegen doen?

Waar traditionele groene en linkse partijen zich richten op het bijsturen van het huidige systeem, pleit MERA25 voor radicale verandering.

Verregaande democratisering van de politiek

Om het maatschappelijke vertrouwen in de politiek te herstellen en om te zorgen dat de politiek weer het algemene belang dient in plaats van dat van de oligarchen, pleit MERA25 voor het opzetten van nieuwe lagen van democratie, zoals burgerraden die bestaan uit een willekeurige selectie van inwoners. Op Europees niveau, pleiten wij voor het opzetten van democratische overlegraden om een nieuwe Europese democratische grondwet op te stellen.

Democratie op de werkvloer

Velen van ons besteden het merendeel van ons volwassen leven in bedrijven waar we niks in te brengen hebben op de gang van zaken. Terwijl we onszelf wijsmaken dat we in een democratische samenleving wonen, heeft de moderne werkvloer vaak meer weg van een autoritair regime. Om werknemers juist wél de ruimte te geven iets in te brengen, stellen wij een simpel systeem voor: Eén werknemer, één stem en één aandeel in het bedrijf. Zo ben je als medewerker niet meer afhankelijk van de wensen van grote aandeelhouders, maar heb je het zelf voor het zeggen.

Radicale aanpak klimaatcrisis

De tijd om onze planeet te redden dringt en de plannen die de politiek heeft liggen om de klimaatcrisis aan te pakken zijn bijna lachwekkend ineffectief. MERA25 wil de klimaatcrisis radicaal aanpakken, zoals beschreven in de Green New Deal for Europe: We zetten niet in op kansloze “groene groei”, maar op een allesomvattende aanpak. MERA25 wil het aanpakken van de klimaatcrisis combineren met het creëren van nieuwe, menswaardige banen, met het uitbreiden en moderniseren van volkshuisvesting en met het beschikbaar stellen van gratis en effectief OV voor iedereen.

Universeel basisinkomen

Om iedereen een menswaardig bestaan te garanderen, wil MERA25 voorzien in een universeel en onvoorwaardelijk basisinkomen voor alle Europese burgers. Zo garanderen wij dat iedereen de mogelijkheid heeft om in hun basisbehoeften te voorzien, ongeacht hun inkomen. Door middel van een basisinkomen kunnen we ook een einde maken aan een ellendig en onrechtvaardig systeem van voorwaardelijke toeslagen en uitkeringen.

Een betere wereld is mogelijk en ook broodnodig.

Het is tijd om onze stem in de politiek terug te eisen. Dit is de enige juiste aanpak van de crisissen waarmee wij kampen. In de afgelopen decennia hebben veel mensen de hoop in de politiek opgegeven. Het was tenslotte overduidelijk dat de politiek het te druk had met het helpen van hun oligarchenvriendjes. *There is no alternative*, was het motto.

Maar er is wél een alternatief. Een waarin wij wél wat te zeggen hebben over de gang van zaken, en een die beter leven wél mogelijk maakt. Het kan — en moet — nu anders.